

Hun Syriërs

COLUMN IN AMSTERDAM-ZUID

In het hart van Nederlands wit privilege kwamen toch vluchtelingen

De eerste Syriër van Amsterdam-Zuid fietst al onder goedkeurende blikken met zo'n hippe krataan zijn stuur door de Harmoniehof. Eerst dacht hij nog dat zijn dochtertje in die krat moest. Beginnersfoutje.

Acht maanden nadat de pleuris was uitgebroken dankzij een stel 'hoogopgeleide bejaarden met een querulante inslag' (hun woorden) ben ik terug bij wooncoöperatie Samenwerking, van die mooie en toch verbijsterend betaalbare huurwoningen rond het Concertgebouw. Dit dankzij een ledenstop met uitzondering van Samenwerking-lidderen, een schoolvoorbeeld van typisch Nederlandse indirecte discriminatie, zoals ze zelf al vaststelden.

Het leek het bestuur daarom gepast drie van de negenhonderd woningen met voorrang aan vluchtelingen te verhuren. Maar onder invloed van eloquente tegenstanders met wortels in VPRO en PvdA ontstond ruzie, waarbij woorden als 'gekuip' en 'statutenneukers' vielen.

Toch was de meerderheid van de leden vóór. En zij wonnen. Dus hoe gaat het nu er drie Syrische gezinnen in het hart van Nederlands wit privilege zijn beland?

Ik ben welkom bij Marian Vlasman, tv-producent in ruste en aanspreekpersoon voor het eerste Syrische gezin, dat in juli arriveerde. Ook aangeschoven is Harry Brockhus, die een tekstbureau heeft en het tweede Syrische gezin onder zijn hoede nam. De laatste twee gezinnen kwamen in september.

Wat een heerlijk huis, grijns ik weer. Prachtige schilderkunst aan alle muren. Voortreffelijke espresso. Verse biscotti!

Ze lachen van ja ja. Dan zegt Harry tegen Marian: 'jij bent ook een vluchtelingkind. Ik gooi het er meteen maar even in.'

Marian: 'Nou ja mijn moeder is in '45 als oorlogsweduwe naar Amsterdam gekomen. Toen vorderde de overheid nog gewoon woningen voor oorlogsgetroffenen bij Samenwerking.'

Haar vader zat in het verzet. En hij is twee weken voor de bevrijding gefusilleerd.

Marian wil dit 'helemaal niet' ophalen: 'Ik vond het gedoe over de vluchtelingen van begin dit jaar zo óók wel erg beschamend.'

En ze waren niet de enigen, benadrukken ze. Zij zitten hier nu toevallig met mij aan tafel, maar 'honderden' hoogopgeleiden uit Amsterdam-Zuid bemoeien zich nu met hoogopgeleide voortvarendheid met 'hun' Syriërs. Ze vormden een 'kerngroep', een 'werkgroep' en een 'projectgroep'. En Harry noemt zich ook nog 'buurtcoach' ('Ben ik niet, maar dan luistert de gemeente sneller').

Enfin. 'Kerngroep' begon 'beeldbank', een ingenieuze website om foto's van overtollige spullen voor

Marian, Wim ('niet halal') en Harry.

Ook de felste tegenstander woont hier, 'met zijn boze billen'.

Mohammed, Harry en Shamsha.

Marian denkt ook wel eens: Jezus, staan we wéér bij ze op de stoep

de Syriërs te downloaden, met nummertjes; ruim honderd vijftig inzendingen, ze hebben drie keer huisraad bijeengesprokkeld, van pannenset tot Wedgwood-servies ('Het blijft Zuid'). Harry bezorgde alles bij de gezinnen.

Iemands anders maakte gordijnen. Marian en haar medevrijwilligers zijn nu een paar uur per dag zoet met het gezin aan de Harmoniehof: vader Mohammed, moeder Shamsha ('een fantastisch leuke vrouw'). Dan zoon Wissan (15) en dochter Reham (12), zoon Noor (9) en dochtertje Malak (4), 'allemaal bijzonder goed opgevoed'. Zitten nu op topscholen in de buurt. Mohammed, elektricien, kreeg een vrijwilligersplaats in het repair-café. Shamsha wordt op eigen verzoek ondergedompeld in het Nederlands - ze spreekt het al een beetje. Ze krijgen dagelijks taalles van een buurvrouw. Drie keer per week 'cultureles' van een buurman. En iemand komt voorlezen. Iemand anders geeft de kinderen tekenles. Er is zelfs goochel-les.

Marian denkt ook wel eens: Jezus, staan we wéér op de stoep. Maar Shamsha is zo gretig aan het intergreren. 'En er wonen verder ook helemaal geen Arabisch sprekende mensen in Amsterdam-Zuid.' En Engels spreken ze niet, dus extra ondersteuning is nodig. Marian en Harry begrijpen niet hoe vluchtelingen het elders in Nederland zonder vrijwilligers kunnen redden. Alles aan papierwerk waar Nederlanders een leven over doen, krijgen vluchtelingen in één ldap in hun brievenbus, zegt Marian. 'In het Nederlands! Als tv-producer was regelen mijn specialiteit, maar nu werd ik helemaal gek.'

Lopen we naar de Syriërs van de Harmoniehof. Ze wonen pal tegenover één van de felste tegenstanders. Marian, schouderophalend: 'Die zit daar nu in dat grote huis. Op zijn boze billen.' Ze gaat even niet mee naar binnen bij de Syriërs, want terriër Wim moet worden uitgelaten en 'Wim is niet halal'. Niet dat Syrische Shamsha dat ooit zou zeggen. Zij koopt tafels vol, voor alle burens.

Ik vraag of ik terug mag komen als ze goed Nederlands spreekt. Graag, zegt Shamsha, 'dat gaat heel heel snel hoor'. Fijn. Gaan we Amsterdam-Zuid nog eens door haar ogen bekijken.

Margriet Oostveen
m.oostveen@volkskrant.nl